

**Od tedna
do tedna**

ALI SE VATIKANSKA POLI-
TIKA SPREMENI?

Z OZIROM na visoko starost in resno bolezni sedanjega papeža Pija XI. ni dvoma, da ne bo dolgo, ko bo katoliška cerkev dobila novega glavarja, in vprašanje, ki zanima svetovno javnost, je, kdo utegne biti prihodnji papež in kakšno stališče bo cerkev zavzela v razburkanih razmerah sodobnega sveta. Ali bo cerkev spremenila svojo takto bolj in bolj brezpogojnega zaveznika s fašizmom? Ali obstoji vsaj možnost, da izvolitev novega cerkvenega glavarja prinese delno reorientacijo vatikanske politike?

Reinhold Niebuhr, profesor v Union teologičnem seminariju v New Corku, je v reviji "The Nation" v tej zvezi napisal članek, v katerem pravi, da večina razmotrivanj o tem vprašanju bazira na dveh postavkah, ki pa sta obe dvomljivi: prva je, da bo sedanj vatikanski državni tajnik, kardinal Pacelli prihodnji papež, druga pa, da je sedanja vatikanska politika osebni program bodisi papeža samega ali pa njegovega državnega tajnika in bi torej izvolitev novega cerkvenega glavarja utegnila primesti znatno spremembu v vatikanski politiki. Prva domneva je skoro brez dvoma napačna, druga pa je zahteva mnogo kvalifikacij, pravi prof. Niebuhr. Pisec potem nadaljuje:

Kardinal Pacelli bržkone ne bo novi papež, ampak, ako bi se zgodilo, da bi bil izvoljen, bi se sedanja politika brez dvoma nadaljevala, kajti to je njegova politika. Obstoji pa stara tradicija proti dvignjenju državnega tajnika na papeški prestol, navzleč vplivu, ki si ga pridobi tekom svojega tajništva. Emotivni vzrok temu je, da si tekom svojega visokega urada nakopije preveč nasprotnikov, da bi bil sposoben dobiti večino elektralnega kolegija. Najboljšo priliko za izvolitev ima navadno kak hierarh, ki ni preveč določeno identificiran s katerim koli programom in ki nima preveč intimnih vezi z raznimi in včasih nasprotnimi vplivi, zlasti meniškimi vplivi, v cerkvi sami. V tem oziru položaj sliči konvencijam, na katerih se v Ameriki izbira predsedniške kandidate.

Kratek pregled vlad nedavnih papežev to jasno dokazuje. Državni tajnik za "angeljskega" papeža Pija IX., ki je vladal od 1846 do 1878, je bil reakcionarni kardinal Antonelli; toda Pijev naslednik ni bil Antonelli. Nasledil mu je diplomatski in nekoliko liberalni Leon XIII. Leon je imel več tajnikov, in njegov zadnji tajnik, kardinal Rampolla, si je pridobil velik sloves v Evropi. Ampak proti njemu je bil avstrijski cesar in tako ni bil izvoljen papežem. Izvoljen je bil mesto njega zelo preprost in pobožen mož, cigar talenti so bili v velikem kontrastu z onimi kardinala Rampolja, papež Pij X. Slednji si je izbral svojim državnim tajnikom moža, ki je bil mnogo preknejši od njega samega, španskoga kardinala Merrry del Vala. Ko je Pij leta 1914 umrl, se je splošno sodoilo, da mu bo nasledil njegov državni tajnik. To se ni zgodilo, ampak izvoljen je bil eden njegovih učencev, ki je vladal kot Benedikt XV. Ta je izbral za državnega tajnika kardinala Gasparija, ki si je pridobil velik sloves in vpliv tekom svetovne vojne, toda tudi on ni nasledil svojemu gospodarju, dasiravno je morda odločil izber naslednika. Izvoljen je bil kardinal Ratti, sedanj papež Pij XI., ki si je pridobil sloves po vojni v pogajanjih za kon-

(Dalje na 3. str.)

NAPREDEK

VOLUME II.

Cleveland, Ohio, February 3rd, 1937

Official Organ of
The Slovene Progressive Benefit Society

Glasilo

Slovenske Svobodomiselle Podporne Zveze

NUMBER 27

PREGLED VAŽNIH DOGODKOV DOMA IN PO SVETU

Ko je John L. Lewis pred dobrim tednom dni javno pozval predsednika Rooseveltta, da v delavski stavki v tovarnah General Motors korporacije zastavi svoj vpliv v prilog delavstvu, kakor mu je delavstvo lojalno stalo ob strani tekom volilne kampanje, je časopisje od Atlantika do Pacifika dvignili hronski vrišč, češ, da Lewis nastopa prav tako "umazano" in "brezvestno," kakor bi bili nastopili visokih carin željni industrijski baroni in tovarnarji, ki zagrizeno sovražijo vsak delavski pokret, ako bi bil zmagal Landon, s to izjemo, da slednji bi bili šli v Belo hišo pri zadnjih vratih ter predsedniku svoje želje zašepitali na uho. Namigalo se je obenem, da je Lewis "popolnoma ponoren," prav kot so burbonski krogi v minuli predsedniški kampanji šepetal, da bi prisel v Washington na razgovor. Predsednik G. M. korporacije je po zatrdiru Perkinsove zadnjo soboto to tudi definitivno obljudbil, potem pa ji je iz New Yorka telefoniral, da se je situacija spremenila in da ga torej na razgovor ne bo. Potem izjavljenju je začel iznova posredovati za mir michiganski governer Murphy, toda, kolikor je znano, ni doslej se ničesar dosegel.

Primerjanje taktike Lewisa z ono, ki so se je v preklosti dosledno posluževali nikoli siti industrijski kralji, je naravnost absurdno. Lewis ni od Roosevelta zahteval nobenih novih zakonov, niti ni zahteval od njega, da stori nekaj, kar bi bilo v nasprotju z javnimi interesimi ali le za dobrbit kake male sebične skupine. Zahteval je edino, da administracija stori vse, kar je v njeni moči, da se vsili to, kar je že zakon dežele in da izvaja program, za katerega se je sam Roosevelt povzročil ponovno javno izrek, t. j. program širše demokracije v industriji, boljših delovnih pogojev, priznanja kolektivnega pogajanja ter pravičnejše distribucije bogastva, ki ga ustvarja delavčna roka.

Enako nesmiselna je trditev, da je Lewis nastopal tako "robato" pod vplivom osebne domišljnosti, pravijo opazovalci, ki imajo v Washingtonu prilizko zazledovati razplet dogodkov z ozirom na položaj v stavki avtomobilskih delavcev pri G. M. Lewis je nastopal tako, kakor je, docela premišljeno in je dobro vedel, zakaj je bil tak odločen nastop potreben. Prvič so se začela pojavljati znamenja, da se skuša Roosevelt izmotiti iz položaja in da administracija ne bo storila ničesar, kar bi G. M. korporacijo prisililo, da se brez vsake maske pokaže pred javnostjo kot zagrizena nasprotnica vseake akcije, ki bi imela pripraviti tla za resnično kolektivno pogajanje z delavci. Unijski voditelji še niso pozabili, kako je Roosevelt leta 1934 in zoper leta 1935 pustil avtomobiliske delavce na cedilu in njegovo obnašanje v zadnjih tednih je ustvarjalo upravičen strah, da se bo zgodovina prejšnjih dveh let ponovila. Drugi in pravzaprav odločilni vzrok, da je Lewis vzročil, pravijo poučniki, pa je bil ta, ker je odkril, kakor so avtni magnati odkrili že pred njim, da pri predsedniku odločen nastop dostikrat več zaleže kot pa molevanje.

Da se je Lewisova taktika izkazala vsej delno učinkovita, pokazuje zgodovina preteklega tedna. Medtem ko se je Ro-

MLEKO—EKONOMIČNA HRANA

Piše Dr. John L. Rice, zdravstveni komisar mesta New York

sevelt vse do zadnjega tedna obnašal kot da "ničesar ne v" o stavkovni situaciji, razen "karčita v časopisu," je zadnjo sredo, potem ko je predsednik G. M. korporacije Alfred P. Sloan zavrnil poziv delavske tajnice Perkins za razgovor z unijskimi zastopniki, izjavil, da ni le "zelo razočaran" nad Slovanovim postopanjem, temveč njegovo ravnanje smatra za zgrešeno. Od takrat je tajnica ponovno poizkušala pregovorti Sloana, da bi prisel v Washington na razgovor. Predsednik G. M. korporacije je po zatrdiru Perkinsove zadnjo soboto to tudi definitivno obljudbil, potem pa ji je iz New Yorka telefoniral, da se je situacija spremenila in da ga torej na razgovor ne bo. Potem izjavljenju je začel iznova posredovati za mir michiganski governer Murphy, toda, kolikor je znano, ni doslej se ničesar dosegel.

Včeraj se je vršilo na okrajni sodniji v Flintu sodno zaslišanje, pri katerem je G. M. korporacije zahtevala, da se z injunkcijo izzene več tisoč stavkarjev, ki so 30. dec. okupirali dve Fisher Body tovarni v dotičnem mestu ter vztrajajo na sedečem štrajku že nad mesec dni. Sedaj, ko to pišemo, izid sodnega zaslišanja še ni znani. Na zagovor so bili klicani predsednik unije Homer Martin in 29 drugih hranil.

Vsakdo, od dojenčka do starej ljudi, je toliko na boljšem, kako piše mleko vsak dan. Šolski otrok, mlado dete, fant ali dekle, pisarniški delavec in kdor dela sedeč, ktor trdo dela na prostem in gospodinjama sama ne morejo najti zdravejše pijače. V nedeljo, 7. februarja ob 2. uri popoldne priredi društvo št. 28 v Madisonu, Ill., zabavo s predstavo "Devojačka kletva," v kateri nastopi dvajset oseb, in sicer v dvorani br. Martina Brnčića, 1400 Madison Ave. Priznano so vabljeni člani in simpatičarji tudi iz bližnjih naselbin.

Društvo št. 176 v Harwicku, Pa., bo imelo v soboto 6. februarja plesno veselico v unijski dvorani. Na razpolago bo dobra godba in vstopnina je samo 25¢.

Pretekel soboto se je v Chicagu vršila 10. obletnica društva "Trail Blazers" v Stancijski dvorani, katere se je vdeležilo lepo število članstva iz vseh delov mesta. Banketu so prisostvovali vsi člani gl. odbora in vršil se je tudi kratek govorni program, katerega je vodil br. Stanley Tisol. Posebnost je bil "floor show" z nastopom plesalk ter pevske točke, katere so proizvajali trije pevci od zboru "Prešeren."

Razne vesti

Brez sledu je izginil v Harwicku, Pa., rojak Frank Mihevc, ki se ga je zadnji videlo 19. januarja. Vse iskanje za njim doslej je bilo zmanjšano. Ko je odšel z doma, je tožil, da je bolan in je rekel, da gre k zdravniku, toda tja ga ni bil. V Harwick se je preselil zadnji poletje iz Oakdale, Pa. Omenjeni je član SNPJ ter 5. čevljev in 9 palcev visok.

Iz Kemmererja, Wyo., je odpotoval mladi Mike Zakotnik te dni v Californijo, kjer bo studiral tehniko.

Takovani Patronatski odbor, ki vodi pomožno akcijo za politične jetnike v Jugoslaviji in se njegov sedež nahaja v Pittsburghu, Pa., poroča, da se je v teku zadnjega pol leta poslalo na pristojno mesto \$500, na roki pa je ostalo še okrog \$100. V tozadnji sklad so prispevali tudi tri društva SS-PZ, in sicer št. 86 v Irwinu, Pa., \$1.00, št. 189 v Coverdale, Pa., \$4.00 in št. 178, Gillespie, Ill., \$2.00.

V Strabane, Pa., se je pri-

Dalje na 3. str.)

Novice iz življenja naših ljudi širom Amerike

Aktivnosti S S P Z

ga je doletela v času, ko se njena žena nahaja v bolnišnici v Pittsburghu.

Reden jugoslovanski radio program je oddajan vsako nedeljo med poldevo in devo uro dopoldne na milwauški postaji WEMP. Program vodi tamburaški zbor "Modri Du-

nav."

Zadnjo nedeljo je na postaji WSSU v Readingu, Pa., igrala slovenska godba v zvezni programom "Pennsylvania Corn Huskers." Kdor želi nadaljnje slovenske programe najpiše na A. Y. Pennsylvania Corn Huskers, Station WEU, Reading, Pa.

V Ely, Minn., je bil rojak Jos. Virant izvoljen predsednikom mestnega trgovskega kluba, medtem ko je bil v Hibbingu, Minn., rojak John L. Golob imenovan za pomožnega in spektorja za severozapad pri organizaciji "Veteran tujih vojn," katere dolgoletni član je.

Iz Neffs, O., poročajo, da je reka Ohio v tekoči povodnji zopet zalila nižine v bližini mesta, toda naši ljudje ne bodo takto prizadeti kot so bili lani.

Iz Milwaukee je odpotoval na obisk v Montano in California rojak John Vidergar; Gertrude Herga je tudi odšla na obisk v Californijo, medtem ko se Johana Recelj stalno preseila k sinu v Mobile, Ala.

V Broughtonu, Pa., sta se poročila Viljem Petrovič in Josephine Fajdigra.

Z obiska v Kellogggu, Idaho, se je vrnila v Cleveland Mrs. Jennie Hrvatin; z njo so bili tudi njeni otroci.

V avtomobilski nesreči je bil v Clevealandu žena znanega ečvjetčarja Jeleriča. Zdravi se na domu.

V soboto 6. januarja se bo otvoril drugi termin slovenske mladinske šole v S. N. Domu v Clevelandu. Starši, ki želijo, da se njihovi otroci učijo slovenskega jezika, naj otroke pošljajo v sobo št. 2, novo poslopje, kjer se vrši pouk.

Novi grobovi
V Clevelandu so umrli Ana Bole, vdova, roj. Plut, starata 56 let, doma iz Bogdanje vasi pri Žužemberku na Dolenjskem. Tu zapušča sedmoro otrok in brata, v starem kraju pa sestro. — Karl Rotter, star 61 let, doma iz Gorič pri Kranju. V Ameriki je bil 35 let ter

zaposlen v brata, sestro v državi in v Washington, dva brata in sestro pa v starci domovini. — John Blažek, star 56, doma iz Razdrtega pri Hrenovcu na Notranjskem, ki zapušča tu ženo in več hčera in sina, v starem kraju pa mater, brata in dve sestri. — Marijan Zafran, star 50 let, doma iz Rakitne pri Borovnici, ki zapušča moža, dva sina in dve hčeri, dva brata in sestro. — Mary Duša, rojena Cerček, starca 28 let, rojena v Clevelandu, ki zapušča moža in dva sinčka. — Frances Ivančič, roj. Novak, starca 40 let, doma iz vasi Polica na Primorskem, ki zapušča moža in dva sinova ter sestro v Veroni, Pa. — Od

zadnjega pol leta poslalo na pristojno mesto \$500, na roki pa je ostalo še okrog \$100. V tozadnji sklad so prispevali tudi tri društva SS-PZ, in sicer št. 86 v Irwinu, Pa., \$1.00, št. 189 v Coverdale, Pa., \$4.00 in št. 178, Gillespie, Ill., \$2.00.

V Strabane, Pa., se je pri dalje v premogovniku ponesečil Viktor Šel; spodeltel mu je stroj za izpodrezavanje ter mu zlomil levo nogo nad kolenom. Nesreča (Dalje na 3. str.)

Ogledalo:

Sneadville, Tenn. — V tem mestecu, ki leži visoko v hribih, se je vršila pred par tedni čudna poroka: 22-letni Charles Johns je poročil neko dekleto z imenom Eunice Winstead, ki je šele 9 let staro. Slučaj je izval polornost oblasti, ki pa pravijo, da državna postava ne določa nobene starostne omejitve glede zakona in da se istega torej ne more razveljaviti. Devet let starca nevesta je slabotno dekletce in se najraje igra s puščami. Njena mati, ki se je poročila, ko ji je bilo 14 let, pravi, da s poroko sicer ni zadovoljna, ampak da po toči je prepozna znotr.

San Francisco. — Kot izgleda, bo dolgotrajni štrajk 40,000 mornariških delavcev, pripadajočih sedmim različnim unijam, še ta teden končan in da se bo paroplovba na Pacificu v teku nekaj dni obnovilo. Glasovanje med delavci glede sprejema pogojev za končanje stavke je v teklu že več dni in se danes zaključi. Unijski voditelji so poročali, da vse delavce sprejemajo pogojev, s katerimi se delavski položaj znotrjavlja.

Rim. — V torku sta pristala v Rimu polk. Lindbergh in njena žena, ki sta podala na pot let iz Anglije, ne da bi povredila svoj cilj. Na poletu preko Alp sta naletela na viharje in predno sta se orijentirala, jima je zmanjšalo gasolina, nakar sta pristala v Pisi. Ker pa nista dovolila, da bi se o njunem pristanju poročalo v svet, je zavdal del strah, da se je njuno letalo ponesrečilo. Najprej je bilo poročano, da sta bila prisiljena na zemljo nekje v severni Jugoslaviji v oziroma v Sloveniji.

Tokio. — Oster konflikt med parlamentom in vojaško kamarno na Japonskem je izval resno politični krizo, ki traja že par tednov. Militaristi hočejo uvesti režim vojaškega fašizma. Zdaj se poroča, da se je krizo začasno rešilo s sestavo kompromisnega kabinka, ki pa najbrže ne bo zadovoljil ne demokratičnih sil ne militaristov. Armedna klika je izjavila, da bo novo vlado podprla le, če bo bila načinjena programom. Parlament bo najbrže v kratkem razpuščen in razpisane bodo nove volitve.

New York. — Na 15 let zavoda sta bila obsojena Max D. Krone in odvetnik A. Henry Ross, ki sta bila spoznana krimi, da sta izsiljila od Alfreda E. Smitha, ml. sina davnega govornika, in demokratskega predsedniškega kandidata \$12,000 pod grožnjo, da bosta sicer izdala njegovo ljubezensko afero z neko stenografsko. Mladega Smitha je njegova žena radi akfere zapustila.

Oslo, Norveška. — Ko je bil v teku proces proti Karlu Radku in ostalim obtožencem v Moskvi, je švedski socialistični poslanec Konrad Knudszen postal v Moskvo brzojavko, da ni res, kar je pred sodnijo izpovedal bivš

Slovenska Svobodomiselna
Podpora Zveza

USTANOVljENA 1908

INKPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

Telefon: PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

JOHN KVARTICH, predsednik, 411 Station Street, Bridgeville, Pa.
RUDOLPH LISCH, podpredsednik, 1393 East 47th Street, Cleveland, Ohio
WILLIAM RUS, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
ANTON ZAITZ, pomočni tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
MIRKO KUHEL, blagajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
MICHAEL VRHOVNIK, direktor angleško posložičin in mladinskih društev,
245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.

NADZORNÍ ODBOR:

WILLIAM CANDON, predsednik, 1056 East 72nd Street, Cleveland, Ohio
JOSEPH H. GRILLS, BOX 69, Moon Run, Pa.

POROTNI ODBOR:

FRANK PUCEL, predsednik, 17321 Delavan Road, Cleveland, Ohio
FRANK MEDVED, Box 40, Yukon, Pa.

VINCENT PUGEL, 1409 South 56th St., West Allis, Wis.

UREDKIN-UPRAVNIK GLASILA:

VATRO J. GRILL, 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

GLAVNI ZDRAVNIK:

DR. F. J. ARCH, 618 Chesnut St., Pittsburgh, Pa.

Od tedna do tedna

(Dalje s 1. str.)

kordat s Poljsko. Bil je še malo časa kardinal, ko je leta 1922 zasedel papeški prestol.

Sedanja vatikanska politika, za katero je kardinal Pacelli morda v večji meri odgovoren kot pa papež, je v prvi vrsti na celi črti v prilog hierarhiji ter je naperjena proti lajičnemu katoličanstvu. Z "lajičnim katoličanstvom" pisec označuje nekaj česar katoličani morda nikoli direktno ne imenujejo, kar pa vendar obstoji. Včasih se je izražalo v katoličkih političnih strankah, kot n. pr. v nemškem Centru, v katerem so si taki voditelji-lajiki kot sta bila kanclerja Marx in Bruening, predobili večjo oblast nad svojimi pristaši kot so jo izvajali škofi. Izraz "lajično" katoličanstvo seveda ni povsem točen, kajti vključevati bi moral gotove liberalne politične pokrete, n. pr. take, kakšnega je vodil italijanski duhoven Don Sturzo. V sličnih pokretih je bilo delavne mnogo podeželske duhovščine, med tem ko se je hierarhija v splošnem držala proč. Bilo bi težko točno opisati politične tendence teh pokrovov, toda povsem jasno je, da so bili ekonomsko bolj liberalni in politično bolj drzni kot karkoli, v kar je bila zainteresirana hierarhija. Ti pokreti so izražali nezadovoljstvo preprostega človeka z obstoječimi razmerami. V Nemčiji se je Centristični stranki posrečilo zgraditi nekak most med socializmom in meščanskim konservativizmom, kar ni bil nemal uspeh, upoštevajo dejstvo, da je katolicizem tradicionalno ukoreninjen v feodalizmu.

Politika sedanjega papeža je bila dosledno v kvar tem pokretom. Konkordat z Mussolinijem je popolnoma razdejalo Don Sturzov pokret. Konkordat s Hitlerjem je bil sklenjen proti volji in nasvetom voditeljev nemške Centristične stranke. Bil je sporazum med katoličko hierarhijo in nemškimi naciji, s katerim je hierarhija žrtvovala lajične sile cerkve, da je s tem ohranila svobodo verskih institucij v okviru totalitarne države. Mnogim ki so bili voditelji sedaj uničene Centristične stranke, mora biti danes težko premagovati se, ko jim sili na jezik besede "Ali vam nismo pravili?", ko vidijo, kako malo so bili sposobni izboljšati pogope kupčije z apeli na Hitlerja, da jih sprejme kot enakovredne zaveznike v boju proti komunizmu.

Drugo stran obstoječe papeške politike je težje pravčno obravnavati, to pa radi tega, ker od strank, ki so direktno prizadete, sploh ni mogoče ničesar zvedati. Splošno govoreč, bi se to stran dalo označiti kot stalno napredovanje jezuitskega vpliva v Vatikanu na račun milejših in bolj duševnih tendenc drugih meniških skupin. Benediktincem in franciškanom je manj do politične igre kot jezuitom in niso

PREGLED VAŽNIH DO-GODKOV DOMA IN PO SVETU

(Dalje s 1. strani)

ki bi zadržali vodo ob času abnormalnega deževja, takšne poplave, kot je bila letošnja, načrnila nemogoče.

* * *

Rey. Coughlin, ki je po polomu, ki ga je doživel pri zadnjih predsedniških volitvah, v gorovu, polnem mevžaste solzavosti, s katerem je objokaval samega sebe, svečano oblubil, da ne bo nikoli več "reševal" Amerike, ki je tako odločno zavrnila njegove očetovske nasvete, je hitro pozabil na svoje grenke solze in svečane oblubje in zopet rogovili. Če ga je General Motors korporacija najela ali kaj se je zgodilo, je seveda znano edinojemu, ampak prav nič čudnega bi ne bilo, če bi rjeveči detroitski pridigar baš sedanji položaj v avtini industriji smatral najbolj primernim, da se zopet rehabilitira. Iz njegove lajne seveda prihaja ena in ista muzika. Komunizem, komunizem in šenkraj komunizem — to je tista strašna zver, ki bo nekega dne v bližnji bodočnosti kar na lepem pohrustala Ameriko in njene kapitaliste, ki so tako kratkovidni, da nočajo sprejeti kristjanskih doktrin. Strajk v avtomobilski industriji je po Coughlinovi razlagi seveda delo "komunistov", ki se bodo potem, ko obračunajo z avtino industrijo, lotili tudi jeklarn in rudnikov, končno pa "naskočijo" delo na splošno in socializirajo vse industrije, kar bi bilo seveda nekaj strašnega.

Dobro je, da se je Coughlin v minuli volilni borbi s svojim blaznim divjanjem proti Rooseveltu politično ubil. Slep zaupanje, ki so ga imele vanj vse do tedaj neuke ljudske mase, je ubil sam, in to daje upanje, da ta fašistični demagog v bodoče ne bo več delal dosti škode.

* * *

Zadnjo soboto so potekla štiri leta, odkar je Adolf Hitler zasedel krmilo nemške vlade in ob tej priliki je nacijski glavar imel pred "parlamentom", ki je bil sklican le zato, da je imel Hitler priliko govoriti, dve urri trajajoč govor, v katerem je med drugim uradno izjavil, da Nemčija nič več ne priznava, da je ona zakrivila svetovno vojno, kar so priznali predstavniki Nemčije, ko so podpisali versajski mirovni pakt. Hitler je zaneseno oblubil sodelovanje z drugimi narodi za mir, v isti sapi pa je prepovedal Nemcov še nadalje sprejemati Noblove mirovne nagrade. (Lansko nagrado je namreč dobil nemški pacifist Von Ossietzky, ki je bil do zadnjega časa zaprt v koncentracijskem taborišču, kjer bi bil kmalu umrl.) Namesto tega bo Nemčija ustanovila letno mirovno nagrado v znesku \$40,000. Dalje je bila v gorovu naznanjena nacionalizacija Reichsbanke in vseh žeželnic, in nacijska zbornica je brez vsake debate podaljšala Hitlerjevo diktaturo za nadaljnja štiri leta. Med drugim je nacijski vodja smešil demokracijo, poveličeval uspehe svojega režima ter poudaril, da Nemčija s svojško Rusijo ne bo v bodoče imela nobenih stikov, razen onih nujno potrebnega političnega in gospodarskega značaja.

* * *

V soboto se je v Moskvi končal drugi "izdajniški proces" v teku 6 mesecov, pri katerem je sedelo na zatožni klopi 17 obtožencev, med katerimi sta bila svetovno znani sovjetski časnikar in bivši urednik "Izvestij" Karl Radek in bivši sovjetski poslanik v Londonu Gregor Sosolnikov. Zadnja dva in še dva druga so usli z obsodo na več-

"NAPREDEK"

letni zapor, dočim so bili vsi ostali obsojeni na smrt in že naslednji dan ustreljeni. Radek in tovariši, vsi starci in preizkušeni boljševiški revolucionarji, so bili obtoženi, da so bili v tajni zvezi z Leonom Trockijem ter z njim vred delovali za strmolagljivljenje sovjetske vlade s pomočjo Nemčije in Japonske, katerima so bile za piačilo oblubljene bogate ruske pokrajine.

Kar pa zunanj svet ne more razumeti, je dejstvo, da so obtoženci, kot v prejšnjih sličnih procesih, vse obtožbe prostostno in celo navdušeno priznavali ter se hiteli obtoževati, katera da se jim mudi v smrt. Zunanji svet zmahuje z globo in neve, kako bi si razložil to rusko zagonetko. Nekateri sodijo, da se je obtoženca prevaralo z obljubo, da si rešijo življeno, če vse priznajo, drugi zopet, da je to pojavi orientalskega fatalizma, katerega je precej v ruski duševnosti. Vse to pa je le ugihanje in pravega pojasnila ne more dati nihče.

Prav tako zagonetno je vprašanje, da li so ti starci boljševiški borci res zakrivali izdajstvo, katerega se jih obtožilo, ali pa niso morda le žrtve neizprosne borbe za diktatorsko oblast, v kateri se Stalin poslužuje prav tako prezobzirnih sredstev kot je storil Hitler, ki se je cutil ogrožanega od svojih lastnih prisostev. Toda bilo eno ali drugo, taki dogodki dajejo misli, da v Moskvi ni vse v redu. Leon Trotsky, ki se nahaja v Mehiki, ogorčeno zavrača obdožbe Stalinove vlade in trdi, da večine obtožencev niti nikoli poznal ni in da so postali le žrtve Stalinove samopostašči in ukrutnosti, pred katero je Lenin svaril tovariše predno je umrl. Kdo je kriv in kdo nedolžen, je vprašanje, na katero bo nekoč odgovorila edinole zgodovina in še to ne povsem gotovo.

CUDNI SLEDJOVI V HIMALAJI

Znan raziskovalec Himalaje Eric Shipton, ki se je udeležil tudi zadnje angleške ekspedicije na Mount Everest, poroča o zanimivih sledovih stopal, ki jih je odkril v tem gorovju v višini 4800 m. Videti so bili podobni sledovom slonovih stopal, toda široki koraki so kazali, da gre za dvonozca. Doslej ni znano nobena žival, ki bi ji bilo mogoče pripisovati te sledove. Ko so jih nosači zagledali, so se zelo prestrašili in so menili, da izvirajo od "hudobnega duha," "snežnega moža," ki vlada da po njihovem prepričanju na vrhovih Himalaje.

San Francisco, Cal. — A. E. Shaw, posebni razsodnik, katemenu je vrhovno državno sodišče poveril ponovno preiskavo Tom Mooneyjevega slučaja, je zadnji teden objavil poročilo, da sloviti delavski jetnik, o čigar nedolžnosti je prepričan ves svet, ni upravičen do osvoboditev na podlagi habeas corpus procedure, ker je bil dležen "pravične in nepristranske obravnave." In to navzicle temu, da je celo najvišje zvezno sodišče svoj čas javno ožigalo justico države Californije v zvezi z Mooneyjevo odsodo.

NAJCENEJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI JE

ENAKOPRAVNOST

Naročnina za celo leto izven Clevelandu je samo \$4.50.

Društvo in posameznikom se priporočamo za tiskovine.

Unionsko delo — zmerne cene

6231 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio

NOVICE IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI ŠIROM AMERIKE

(Dalje s 1. strani)

Union kolodvoru. Pokojni zapušča ženo, dve hčeri in sina.

— V bližini Port Washingtona, Wis., je bil na poti z dela na polju od avta ubit bivši Milwaukee Jakob Plešec, star 55 let, doma iz Ljubnega v Savinjski dolini. Zapušča ženo, dva sinova in obljubljene bogate ruske pokrajine.

Kar pa zunanj svet ne more razumeti, je dejstvo, da so obtoženci, kot v prejšnjih sličnih procesih, vse obtožbe prostostno in celo navdušeno priznavali ter se hiteli obtoževati, katera da se jim mudi v smrt. Zunanji svet zmahuje z globo in neve, kako bi si razložil to rusko zagonetko. Nekateri sodijo, da se je obtoženca prevaralo z obljubo, da si rešijo življeno, če vse priznajo, drugi zopet, da je to pojavi orientalskega fatalizma, katerega je precej v ruski duševnosti. Vse to pa je le ugihanje in pravega pojasnila ne more dati nihče.

— V Vestaburgu, Pa., je umrla Jožefina Delbinjanco, stara 48 let, ki zapušča štiri hčere.

— V Barbertonu, O., je umrla Cecilia Kranjc, žena znanega trgovca in mesarja, stara 58 let, doma iz Ravnika pri Blokah. Zapušča ženo, dva sinova in obljubljene bogate ruske pokrajine.

— V Barberville, Pa., je umrla Jožefina Delbinjanco, stara 48 let, ki zapušča štiri hčere.

— V Barbertonu, O., je umrla Cecilia Kranjc, žena znanega trgovca in mesarja, stara 58 let, doma iz Ravnika pri Blokah. Zapušča ženo, dva sinova in obljubljene bogate ruske pokrajine.

— V Vestaburgu, Pa., je umrla Jožefina Delbinjanco, stara 48 let, ki zapušča štiri hčere.

— V Barberville, Pa., je umrla Jožefina Delbinjanco, stara 48 let, ki zapušča štiri hčere.

— V Barberville, Pa., je umrla Jožefina Delbinjanco, stara 48 let, ki zapušča štiri hčere.

— V Barberville, Pa., je umrla Jožefina Delbinjanco, stara 48 let, ki zapušča štiri hčere.

— V Barberville, Pa., je umrla Jožefina Delbinjanco, stara 48 let, ki zapušča štiri hčere.

— V Barberville, Pa., je umrla Jožefina Delbinjanco, stara 48 let, ki zapušča štiri hčere.

— V Barberville, Pa., je umrla Jožefina Delbinjanco, stara 48 let, ki zapušča štiri hčere.

— V Barberville, Pa., je umrla Jožefina Delbinjanco, stara 48 let, ki zapušča štiri hčere.

— V Barberville, Pa., je umrla Jožefina Delbinjanco, stara 48 let, ki zapušča štiri hčere.

— V Barberville, Pa., je umrla Jožefina Delbinjanco, stara 48 let, ki zapušča štiri hčere.

— V Barberville, Pa., je umrla Jožefina Delbinjanco, stara 48 let, ki zapušča štiri hčere.

— V Barberville, Pa., je umrla Jožefina Delbinjanco, stara 48 let, ki zapušča štiri hčere.

— V Barberville, Pa., je umrla Jožefina Delbinjanco, stara 48 let, ki zapušča štiri hčere.

— V Barberville, Pa., je umrla Jožefina Delbinjanco, stara 48 let, ki zapušča štiri hčere.

— V Barberville, Pa., je umrla Jožefina Delbinjanco, stara 48 let, ki zapušča štiri hčere.

— V Barberville, Pa., je umrla Jožefina Delbinjanco, stara 48 let, ki zapušča štiri hčere.

— V Barberville, Pa., je umrla Jožefina Delbinjanco, stara 48 let, ki zapušča štiri hčere.

— V Barberville, Pa., je umrla Jožefina Delbinjanco, stara 48 let, ki zapušča štiri hčere.

— V Barberville, Pa., je umrla Jožefina Delbinjanco, stara 48 let, ki zapušča štiri hčere.

— V Barberville, Pa., je umrla Jožefina Delbinjanco, stara 48 let, ki zapušča štiri hčere.

— V Barberville

VOICE OF ENGLISH SPEAKING
MEMBERS

'PROGRESS'

"NAPREDEK"

GLAS ANGLEŠKO GOVORE-
ČIH ČLANOV

Progressors Second Anniversary Dance

BRIDGEVILLE, Pa. — Obviously anniversary celebrations appear at this time of the year, to be the most outstanding events in the limelight of our fraternal life. For the past few weeks we have been steadily informed of various lodges which are extremely proud in being opportune to announce their anniversary dance or celebration. Congratulations! Our hats off to those English-speaking lodges who have been in existence for nine or ten years, readily gaining recognition socially, simplifying trends of future units. They are, of course, the Trail Blazers having celebrated their 10th anniversary January 30, Spartans preparing for their 10th anniversary in April, and the Utopians' 9th anniversary dance of January 30.

The Progressors of Bridgeville are hand in hand with the rest of the SSPZ anniversary celebrations. This coming Saturday, February 6th, we are sponsoring our SECOND ANNIVERSARY DANCE at the Slovene Hall, Liberty St. Final preparations have been given our fullest attention and all essentials in connection with the assurance of another rip-roaring time have not been slighted. Dancing to Lee Barrett and his Shep Feld's Rippling Rhythm Orchestra in itself is a sensational treat. A sufficiency of refreshments will be available and will be served as long as the craving lingers.

An earnest appeal is made to each member of our Slovene Progressive Benefit Society to be present and rejoice with us the glorious eve of Saturday, February 6th, which signifies the two years' of active life of the PROGRESSORS No. 237 of Bridgeville. We've all enjoyed every bit of these two years to the fullest extent. In every respect were we pleased with the success of all fraternal dances, outdoor picnics, mushball games, athletic meets, etc. It has certainly been loads of fun we all agree, and are optimistic as we eagerly gaze into the future brightened with greater light and filled with greater opportunities.

Again we are calling all Challengers, Pirates, Blue Eagles, Panthers, Evening Stars, yes, Utopians and Spartans inclusive. Attend our Anniversary Dance. Gather at the Slovene Hall, and help celebrate the SECOND ANNIVERSARY DANCE of the SSPZ PROGRESSORS, Saturday, February 6th at Bridgeville.

—C. Kvartich

There Is a Square Deal

Men suffer all their life long under the foolish superstition that they can be cheated. But it is impossible for a man to be cheated by any one but himself. Commit a crime, and it seems as if a coat of snow fell on the ground. You cannot recall the spoken word, you cannot wipe out the foot-track, so as to leave no clew. Some damning circumstance always transpires.

You cannot do wrong without suffering wrong. Treat men as pawns and you shall suffer as well as they. If you leave out their heart you shall lose your own. Has a man gained anything who has received a hundred favors and rendered none? Has he gained by borrowing, through indolence or cunning, his neighbor's ware, or money?

Benefit is the end of nature. But for every benefit which you receive, a tax is levied. He is great who confers the most benefits. He is base—and that is the one base thing in the universe—to receive favors and render none. The benefit we receive must be rendered again, line for line, deed for deed, cent for cent, to somebody. Beware of too much good staying in your hand. It will fast corrupt. Pay it away quickly in some sorts.

Love, and you shall be loved. All love is mathematically just, as much as the two sides of an algebraic equation. The good man has absolute good, so that you cannot do him any harm. Honest service cannot come to loss. If you serve an ungrateful master, serve him the more. Put God in your debt. Every stroke shall be repaid. The longer the payment is withheld, the better for you; for in compound interest is the debt paid.

The world, turn it how you will, balances itself. Take what figures you will, and its exact value—no more no less—still returns to you. Every secret is told. Every crime is punished, every virtue rewarded, every wrong redressed, in silence and certainty. Justice is not postponed. A perfect equity adjusts its balance in all parts of life.

—RALPH WALDO EMERSON

Adapted from his essay, Compensation

REACTIONARY EMPLOYERS' OUTFITS GET A DESERVED ROASTING

The National Labor Relations board in its first annual report to congress, has stated some significant truths about the attitude of big business and big industry toward legislation in behalf of labor.

The report properly censors the American Liberty league, the National Association of Manufacturers, and the American Iron and Steel Institute for their unscrupulous attack against the labor relations act and its provisions guaranteeing the worker the right of collective bargaining.

It will be remembered that the American Liberty league's corporation lawyers, resolving themselves into a sacrament body that took upon itself the "authority" to pass upon the constitutionality of laws before they were reviewed by the U. S. supreme court, brazenly announced that the labor relations act was invalid.

This pompous gesture was followed by the distribution of sample briefs prepared by high priced lawyers to encourage less skilled lawyers to attack the new law.

While activity of this kind astounded those who had illusions about the "legal ethics" of the big shot lawyers of the country, nothing was done about it by the bar associations or any other group supposed to keep

The U. S. Supreme Court is expect-

PIRATE NOTES

Burgettstown, Pa. — Needless to say, I'm back again to say that the Pirates continue to hold our meetings although they are very poorly attended. The January meeting was held over from the third Sunday of the month to the fourth Sunday simply because many uninterested members didn't attend. These members are loyal when it comes time to help at our affairs but they let their spirits fail them when meeting time comes. I don't see why they can't keep at least this one Sunday each month for their social gathering of business. If each member made up his mind to attend, I'm sure this would predict a more successful year for the Pirates. So, come ye, come one, come all to our next meeting on Sunday, Feb. 21, 10:30 a. m. at Slovene Home. We need the assistance of each Pirate to make plans for our after-lent dance. The date for this different type "spooky" dance has not been definitely set as yet but I will make the date public as soon as we agree upon one.

The invitation to the Progressors dance on Feb. 6 will be accepted by the Pirates with mutual friendship. Again I will attempt to make casual remarks concerning our SSPZ members.

Could you picture?

Our handsome Jack Ohara in a West Penn Electric Company suit? That perfect fit takes the cake jack.

Julia Ahadic, a charming Challenger lass, sitting out one dance?

Melvin Moore involved in a mystery "love" complication with another Pirate lad? Who's the lucky one, Melvin?

John Pelan and Carl Subrick break up that two-some?

Frances Horwat without that twinkle in her eye? Must be love, Fran!

Chester Kowalsky out with the same girl twice in succession?

Benny and Harold Christy making it a "double" in Burgettstown? Remember?

Christine Kvartich not surrounded by numerous males wherever she goes?

Eddie Zupancic departing for the President's Ball in a tuxedo? Is it true what they say, Ed?

Hannah Pompe romping around without that heavy cast on her leg? The Pirates wish you a real speedy recovery, Hannah.

The Pirates wish to sympathize with the Pompe family in the death of Mr. Pompe, who passed away on Monday, Jan. 18, 1937.

By Lone Star

Science Shorts

Accidents—Horror articles seem to have little effect in reducing the appalling toll of automobile accidents. Preliminary estimates of motor traffic deaths in 1936 indicate that the figures will be higher than for 1935. Yet slow-speed, low-powered cars seem no answer to the safety problem. In Europe most cars are tiny, with low horse-power, yet statistics show that Italy has a traffic death toll of 59.4 persons per 10,000 cars operating, England, 30.6, Scotland, 44.8 and the United States only 13.6.

Razor Blades—Has the permanent razor blade arrived at last? R. H. Fash, a Fort Worth chemist, has reported a method of prolonging the life of razor blades by adding potassium chromate compounds to shaving-cream to prevent rusting. It is asserted this doubles the number of good shaves from a single blade.

Quick Alarm—Absent-minded seismologists at the Hawaiian Volcano Observatory who fall asleep while waiting for an earthquake are obligingly awakened by a quake which sets off its own alarm-clock. The instrument is a heavily weighted pendulum which swings when a quake occurs, making an electric contact which rings an annunciator.

Ham—Ham sandwiches are better if they come from rested pigs. You have the word of Great Britain's Department of Scientific and Industrial Research for it. Pigs that are all-tuckered out have high muscular electrical resistance, slowing the penetration of salt into the ham during dry-salting. —Literary Digest.

In effect, that propaganda was advised to industrialists of the country to violate the law, and it is unquestionably true that much of the current labor strife is due to the seeds of hostility that were planted by the manufacturers' association among employers.

The American Iron and Steel institute was deservedly taken to task by the NLRB when it reviewed how its members have successfully opposed all attempts to hold impartial elections under governmental supervision to determine employee representation.

This company union scheming by the big steel interests has played a major part in fomenting labor disorders and continue the bitterly hostile attitude the steel industry has traditionally shown for union organization.

The U. S. Supreme Court is expect-

VICTORIANS LODGE

Chicago, Ill. — Starting the second month of the year 1937 we have one new member, Miss Annie Zibanic of Iron River, Michigan, who was initiated at our last meeting. This bit of news for those who were not present, a gentle DIG for better attendance.

Handing ourselves a bouquet and knocking on wood at the same time, I wish to report there were no deaths or sicknesses in the Victorians the past year.

Every Lodge has a date, a place, and a time to meet, our next meeting will be held Thursday, February 4th, at Berger's Hall, 2653 So. Lawndale Ave. at 8:30 p. m. The hostesses for the social that will be held after the meeting will be sister Josephine Shum and Sister Ann Nolima.

The Trail Blazers 10th Anniversary Banquet, held on Jan. 30th, was very much a success; seen were many Victorians and Trail Blazers, who were having a wonderful time. We give our congratulations not only to Trail Blazers our Roseland neighbors, but also to the Utopians 9th Anniversary Dance, which was held on the same night.

To the Spartans' coming 10th birthday anniversary, to be held on February 20th, and to the SSPZ Federation Banquet in Pittsburgh, which was held on the same night. We hope that these organizations, the old friends and the new friends that we will meet at these affairs, have each a very happy and prosperous year and that we will see them next year on the same day for the same occasion with another year on our shoulders but with our hearts a year younger. Now once more don't forget the Victorian meeting. Try and come, P. S. Jacksi how is the pop? Let's have a good attendance.

Fraternally yours,

Mary E. Novak, Sec. and Treas.
7310 Vincennes

SEEN AT THE UTOPIAN DANCE

Collinwood, Cleveland, Ohio. — The Utopian ninth anniversary dance proved to be quite a success. Wish to thank you all for attending. Glad to see the Spartans were well represented.

Louise Hocevar seemed to be enjoying her stimulant. Chuck Koman treating the line-up at the bar with steins of beer. Nothing shy about Pete Ropos kissing Mary Pojo in public (was her face red). Hermine Kline better known as Utopians (Gracie Allen) was there with her suppress desire "Perk." All smiles. Stanley Sonrak certainly was enjoying his polka. Marge and Hubby Steve Masler had the floor come up and slap 'em, "certainly didn't take them long to get on their feet. Angie Bohne doing fine in the (cage) as ticket seller Joe Zorman standing at the rail with his face down to his knees, honestly, Joe, it doesn't beat you. Rose Aljancic looking for her ball and chain. Ray, with his hygiene smile and attired in a national guard uniform. Frank, Henry Zorman and Frank Bohin the alert bartenders were certainly kept on their toes. Bill Streeter, the best stamper upper that ever was. Mr. and Mrs. W. Lahowe enjoying the moonlight waltz. Frank Ilc, the silent observer. Flo Anzick and Tony, two-some. Wonder what was so funny. Helen Spenko and Jennie Supancic were laughing about. Frank Krevis holding up the walls of Jerico. The Puel sisters deserve a hand for being such good saleswomen. Frank Strah going to town. Stanley Bradock with wine, women and song. Last, but not least, the Pecon Orchestra.

By Lone Star

Gal Reporter

Social Calls

While attending a social affair here at Strabane, Marge Vyantic never fails to pay a visit to the Colony Grill. Personally, I don't believe Marge cares very much for hamburgers. Possibly it's that handsome young waiter, Joe Drenik, who attracts her attendance there.

Strange Fingers

Up in the vicinity of Ambridge, a young man nicknamed Whitley by his friends, seems to get a great kick out of flashing the ring he is now wearing, on one of his fingers. Incidentally, this scribe has learned that this very same ring once graced the finger of a charming Challenger lass.

Upon raising the lid, there still sat Zero, complaining as usual: "For goodness sake, Johnny, be a pal and close the lid on this box. I feel a terrible draft."

After listening to Johnny tell this one, Benny and Louis bowed their heads and walked out side, beaten.

Social Calls

Upon raising the lid, there still sat Zero, complaining as usual: "For goodness sake, Johnny, be a pal and close the lid on this box. I feel a terrible draft."

After listening to Johnny tell this one, Benny and Louis bowed their heads and walked out side, beaten.

Social Calls

Until we meet again next week, when I shall bring you the latest developments of the Challenger Winter Carnival Dance: I bid you Au Revoir.

Social Calls

VICTORIANS

News!!!

What news???

The Victorians are going to hold

their second meeting of the New Year at Burger's Hall at 8:30 p. m.

sharp.

Members, let's all look forward to

attend this meeting as our last meeting was poorly attended.

So come one, come all, Victorians,

and let's be victorious.

A social will be held after the meeting insuring a pleasant evening for all.

We'll be seeing you.

Social Committee,

Josephine Shum

Ann J. Nelman

Manager.

EDUCATION SHORTS

Many parents who want their children to get good grades in college have insisted that they live alone so that they can get more studying done than they would if they were disturbed by roommates. This opinion was battered last week in a report of the Journal of Higher Education, which stated that "students with one roommate uniformly have higher scholarship ranking than students without roommates." Declaring that comfort and companionship add to the better achievement of scholastic ranking, the report said that even when students live at home, if they study with a brother or a sister, they have a much better ranking than the student who lives alone.

Elsie Puel, Sec.

UTOPIANS

Cleveland, Ohio. — Just writing to

remind you that the next meeting of the Utopians will be held on Monday, Feb. 8 at 8 p. m. at the home of Krecics, 919 Evangeline Rd.

Come, ye members, let's get together

and plan another affair as successful

as the one we have just enjoyed.

I want to tell everyone how much

we appreciated your aid in helping

us to make our Ninth Anniversary

celebration the greatest affair in the

Utopians history.

Utopians certainly were greatly sur-

prised and ever so much more grate-

ful, on Saturday, January 30th, when

a telegram arrived from the Trail

Blazers congratulating the Utopians

on their ninth anniversary.

Elsie Puel, Sec.

EDUCATION SHORTS

Cleveland, Ohio. — Just writing to

remind you that the next meeting of the

Utopians will be held on Monday, Feb. 8 at 8 p. m. at the home of Krecics, 919 Evangeline Rd.

Come, ye members, let's get together

and plan another affair as successful

as the one we have just enjoyed.

I want to tell everyone how much

we appreciated your aid in helping

us to make our Ninth Anniversary

celebration the greatest affair in the

Utopians history.